

حسابداری میانه

جلد دوم

تألیف:

دکتر حسین اعتدادی

(عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس)

مهدی خلیل پور (عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی)

ساسان بابایی

(ویراستار)

سرشناسه : اعتمادی، حسین، ۱۳۳۵-
 عنوان و نام پدیدآور : حسابداری میانه/ تالیف: حسین اعتمادی، مهدی خلیل پور،
 مشخصات نشر : تهران: ترمه، ۱۳۹۵-
 مشخصات ظاهری : ۲۷۲ص. جدول، نمودار
 شابک : ج. ۱: ۸-۵۰۲-۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸، ج. ۲: ۴-۵۴۲-۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸، دوره: ۱-۵۹۸-۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی : قیفا
 یادداشت : در جلد دوم، ساسان بابایی، ویراستار است.
 موضوع : حسابداری دارائی‌ها
 شناسه افزوده : خلیل پور، مهدی، ۱۳۵۹-
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ ۶۶ الف ۵ ح/ ۵۶۸۱ HF
 رده بندی دیویی : ۶۵۷/۷۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۲۲۱۰۰۳

- ♦ نام کتاب: حسابداری میانه (جلد دوم)
 ♦ مؤلفان: حسین اعتمادی- مهدی خلیل پور
 ♦ ویراستار: ساسان بابایی
 ♦ صفحه آرای: انتشارات ترمه
 ♦ طراح جلد: روجا غمگسار
 ♦ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶
 ♦ ناشر: انتشارات ترمه
 ♦ تیراژ: ۵۵۰ نسخه
 ♦ چاپ و صحافی: رسام- چاوش
 ♦ قیمت: ۱۶۰,۰۰۰ ریال
 ♦ شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۵۴۲-۴
 ♦ شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۵۹۸-۱

آدرس ناشر: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۸۶، طیف، سوم، واحد ۸

تلفن: ۶۶۹۶۱۷۶۹-۶۶۹۶۱۸۰۴

دفتر فروش انتشارات ترمه و مرکز فروش شهرستان‌ها: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۸۶، اول، واحد ۴

تلفن: ۶۶۹۵۷۰۲۱-۶۶۴۸۱۵۱۴

فاکس: ۶۶۹۵۷۱۲۰

برای اطلاع از نحوه خرید اینترنتی انتشارات ترمه به وبسایت ما به آدرس زیر مراجعه فرمایید.

www.termehbook.ir Info @ termehbook.ir

بایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی است. نتیجه این عمل نادرست موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز بی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کل یا جزء، به هر صورت

اجاب، کپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است

پیشگفتار چاپ اول

خداوند را شاکریم که توفیق تالیف کتاب حسابداری میانه ۲ را به ما عطا نموده تا بتوانیم باری را از دوش پیشکسوتان و اساتید بزرگوار رشته برداشته و خدمتی هر چند ناچیز به دانشجویان و علاقمندان رشته حسابداری ارائه نماییم.

با توجه به اینکه منابع در دسترس رشته حسابداری برای دانشجویان مقطع کارشناسی، تحت تأثیر تغییر استانداردهای حسابداری، مدام می‌بایست مورد بازنگری قرار گیرد بر آن شدیم تا کتابی را براساس آخرین استانداردهای حسابداری ایران بر اساس سرفصل دروس حسابداری میانه ۲ و با استفاده از منابع معتبر داخلی و خارجی رشته تهیه و در اختیار علاقمندان و دانشجویان این رشته و سایر رشته‌های مرتبط قرار دهیم.

ذکر چند نکته در مقدمه این کتاب ضروری به نظر می‌رسد:

۱. فصول کتاب براساس آخرین برآمد سرفصل مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تدوین گردیده که در صورت تغییر مجدد، آن را شما در چاپ‌های بعدی مدنظر قرار خواهیم داد.
۲. در تدوین فصول کتاب ابتدا اهداف آه زشی آن قید گردیده که به خواننده امکان جستجو برای مطالب مورد نیاز را خواهد داد.
۳. این کتاب مبتنی بر آخرین استانداردهای حسابداری ایران است که مطالب به صورت کاربردی و با ذکر مثال‌های گوناگون بیان شده است و در چاپ‌های بعدی سعی بر آن است که به صورت مقایسه‌ای از استانداردهای بین‌المللی حسابداری نیز استفاده گردد.
۴. در پایان از کلیه عزیزانی که در تدوین این کتاب ما را یاری نموده‌اند که با تسکین و امتنان را داشته و از اساتید بزرگوار تقاضا داریم هر گونه انتقاد و پیشنهاد خود را در بهتر شدن محتوای کتاب از طریق پست الکترونیک "etemadiah@modares.ac.ir" و "Khalilpourmehdi@gmail.com" مطرح و ما را از نقطه نظرات ارزشمند خود محروم ننمایند.

دکتر حسین اعتمادی - مهدی خلیل‌پور

پاییز ۱۳۹۵ - تهران

فهرست مطالب

فصل اول. صورت جریان وجوه نقد

۳	تعریف برخی از اصطلاحات
۴	طبقه‌بندی صورت جریان وجوه نقد و نحوه ارائه صورت جریان وجوه نقد
۴	فعالیت‌های عملیاتی
۵	بازده سرمایه‌گذاری و سود پرداختی بابت تأمین مالی
۶	مالیات بر درآمد
۷	فعالیت‌های سرمایه‌گذار
۸	فعالیت‌های تأمین مالی
۱۴	تهیه صورت جریان وجوه نقد
۱۴	محاسبه جریان‌های نقد ناشی از فعالیت‌های عملیاتی - روش مستقیم
۱۵	وجوه نقد دریافتی از مشتریان بابت فروش و درآمد حاصل از خدمات
۱۷	فعالیت‌های عملیاتی - روش غیرمستقیم
۳۳	مسائل خاص در گزارشگری صورت جریان وجوه نقد
۳۳	۱. جریان‌های نقد مربوط به مطالبات و بدهی‌های بلندمدت
۳۳	۲. جریان‌های نقد مربوط به ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
۳۴	۳. مطالبات مشکوک‌الوصول
۳۸	۴. ذخیره کاهش ارزش موجودی‌ها
۳۹	۵. گزارش جریان‌های نقدی بر مبنای خالص
۴۱	۶. سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری فرعی و وابسته و صورت جریان وجوه نقد غیر
۴۲	۷. جریان‌های نقد ارزی
۴۲	۸. جریان‌های نقد استثنایی
۴۳	۹. معاملات غیرنقدی
۴۴	۱۰. تعدیلات سنواتی
۴۴	۱۱. سایر موارد افشا
۴۵	مسائل

فصل دوم. حسابداری شرکت‌های سهامی

۵۲	تعریف شرکت سهامی
----	------------------

۵۲	موضوع شرکت سهامی
۵۲	انواع شرکت سهامی
۵۲	اسم شرکت سهامی
۵۲	ویژگی‌های شرکت سهامی
۵۳	معایب عمده شرکت سهامی
۵۳	فرآیند تأسیس شرکت سهامی
۵۵	تفاوت‌های عمومی بین شرکت‌های سهامی عام و خاص
۵۶	ارکان شرکت‌های سهامی
۵۶	۱. مجامع عمومی
۵۸	۲. هیأت مدیره
۵۸	۳. بازرسان
۵۹	تعریف و طبقه‌بندی انواع سهام
۵۹	۱. انواع سهام از لحاظ حقوق و منافع سهامداران
۶۱	۲. انواع سهام از لحاظ مدت
۶۱	۳. انواع سهام از لحاظ دارایی ارزش اسمی
۶۲	حقوق صاحبان سهام
۶۴	تعریف مفاهیم و اصطلاحات بخش حقوق صاحبان سهام
۶۵	انواع روش‌های حسابداری انتشار و فروش سهام
۶۶	۱. حسابداری فروش نقدی سهام
۶۹	۲. حسابداری فروش تعهدی سهام
۷۷	۳. حسابداری فروش سهام بدون ارزش اسمی
۷۸	۴. حسابداری فروش سهام عادی و ممتاز به‌طور یکجا
۸۱	۵. حسابداری فروش سهام در قبال دریافت دارایی‌های غیرنقدی یا خدمات
۸۳	نکاتی در مورد تأمین سرمایه در شرکت‌های سهامی
۸۳	۱. سرمایه اهدایی
۸۳	۲. هزینه‌های تأسیس و صدور سهام
۸۴	حسابداری سهام خزانه
۸۵	روش بهای تمام شده
۸۹	روش ارزش اسمی
۹۲	انواع سهام ممتاز
۹۲	۱. سهام ممتاز با اولویت در دریافت سود
۱۰۱	۲. سهام ممتاز قابل تبدیل به سهام عادی
۱۰۳	۳. سهام ممتاز قابل بازخرید

۱۰۷	تغییرات سرمایه در شرکت‌های سهامی
۱۰۷	الف) افزایش سرمایه
۱۱۲	ب) کاهش سرمایه
۱۱۴	سود (زیان) انباشته
۱۱۵	تخصیص سود انباشته
۱۱۵	انداخته‌ها
۱۱۷	توزیع سود سهام
۱۲۰	سود سهام غیرنقدی
۱۲۱	سود تعهد شده
۱۲۳	سود تصفیه (سود)
۱۲۴	سود سهمی
۱۲۶	پاره سهم
۱۲۹	تجزیه سهام
۱۳۰	مقایسه سود سهمی و تجزیه سهام
۱۳۱	شبه تجدید سازمان
۱۳۲	پیوست: «سود هر سهم» (مطابق استاندارد حسابداری ایران)
۱۳۲	محاسبه سود هر سهم در ساختار ساده
۱۳۲	اندازه‌گیری سود پایه هر سهم
۱۳۸	محاسبه سود هر سهم در ساختار پیچیده سرمایه
۱۳۸	سود تقلیل یافته هر سهم
۱۴۰	تجدید ارائه
۱۴۱	نحوه ارائه
۱۴۱	افشا
۱۴۲	مسائل

فصل سوم. حسابداری سرمایه‌گذاری در سهام و اوراق مشارکت

۱۵۰	حسابداری سرمایه‌گذاری در سهام و اوراق قرضه
۱۵۰	انواع سرمایه‌گذاری
۱۵۰	طبقه‌بندی سرمایه‌گذاری‌ها
۱۵۱	سرمایه‌گذاری سریع‌المعامله در بازار
۱۵۲	حسابداری سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در سهام
۱۵۲	۱. تحصیل سرمایه‌گذاری
۱۵۲	۲. شناسایی و دریافت سود سهام

۱۵۶	ارزیابی سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت (جاری) در پایان سال
۱۵۶	تعیین ارزش بازار اوراق سریع‌المعامله
۱۶۰	فروش (واگذاری) سرمایه‌گذاری‌های جاری
۱۶۳	حسابداری سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت در سهام سایر شرکت‌ها
۱۶۷	روش تجدید ارزیابی
۱۶۷	نحوه حسابداری سرمایه‌گذاری بلندمدت در سهام سایر شرکت‌ها به روش تجدید ارزیابی
۱۶۷	الف) افزایش مبلغ تجدید ارزیابی نسبت به بهای تمام شده سرمایه‌گذاری
۱۶۸	ب) کاهش مبلغ تجدید ارزیابی نسبت به بهای تمام شده سرمایه‌گذاری
۱۷۱	واگذاری سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت
۱۷۴	تغییر طبقه‌بندی سرمایه‌گذاری‌ها
۱۷۴	صورت سود و زیان
۱۷۶	تغییر طبقه‌بندی سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت (جاری) به بلندمدت
۱۷۷	مسائل خاص در ارتباط با حسابداری سرمایه‌گذاری در سهام
۱۷۷	۱. حسابداری خرید سهام چند شرکت سرمایه‌پذیر به‌طور یکجا
۱۷۹	۲. دریافت سود سهمی (سهام جایزه) توسط واحد سرمایه‌گذار
۱۸۱	۳. تجزیه سهام شرکت سرمایه‌پذیر
۱۸۱	۴. حق تقدم دریافت شده توسط سرمایه‌گذار
۱۸۴	۵. حسابداری سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت
۱۸۹	مسائل
۱۹۳	پوست

فصل چهارم. اوراق قرضه پرداختنی

۲۰۸	اوراق قرضه
۲۰۹	انواع اوراق قرضه
۲۰۹	فروش اوراق قرضه
۲۱۰	تعیین قیمت اوراق قرضه
۲۱۱	بهره اوراق قرضه
۲۱۳	فروش اوراق قرضه به ارزش اسمی
۲۱۴	فروش اوراق قرضه به صرف
۲۱۵	روش‌های تخصیص صرف و کسر اوراق قرضه
۲۱۷	فروش اوراق قرضه به کسر
۲۲۱	مسائل خاص در ارتباط با صدور اوراق قرضه
۲۲۱	فروش اوراق قرضه مابین تاریخ‌های پرداخت بهره

۲۲۲.....	عدم انطباق دوره پرداخت بهره اوراق قرضه با دوره مالی
۲۲۵.....	بازخرید اوراق قرضه قبل از سررسید
۲۲۵.....	اوراق قرضه قابل تبدیل به سهام عادی
۲۲۷.....	وجوه استهلاکی اوراق قرضه - محدودیت در تقسیم سود
۲۲۹.....	مسائل

فصل پنجم. تهیه و تنظیم صورت‌های مالی از روی مدارک ناقص

۲۳۴.....	نحوه تهیه و تنظیم صورت‌های مالی از روی مدارک ناقص
۲۳۴.....	تفاوت بین سیستم یک طرفه و مدارک ناقص
۲۳۴.....	تهیه و تنظیم ترازنامه از روی مدارک ناقص
۲۳۵.....	محاسبه سود (ریان) خالص از روی مدارک ناقص
۲۳۸.....	محاسبه فروش ناخالص
۲۳۹.....	محاسبه سایر درآمدها
۲۴۰.....	محاسبه خرید ناخالص
۲۴۱.....	محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته
۲۴۳.....	محاسبه هزینه‌های عملیاتی
۲۴۴.....	محدودیت‌های سیستم دقت‌داری یک طرفه
۲۴۵.....	تبدیل سیستم دقت‌داری یک طرفه به سیستم دقت‌داری دو طرفه
۲۴۹.....	مسائل
۲۵۵.....	منابع